

Šolski center Ptuj in višješolski program mehatronika

Robert HARB

Šolski center Ptuj je nastal z združitvijo štirih samostojnih šol leta 1974. Istega leta se je začela intenzivirati ideja o gradnji večjega srednješolskega izobraževalnega središča, ki bi omogočilo povečanje vključenosti tiste populacije mladih, ki nadaljujejo poosnovnošolsko izobraževanje. V letih od 1979, ko so se vse štiri šole preselile na današnjo lokacijo, je zavod doživel množico razvojnih sprememb. V letih delovanja je število srednješolcev naraslo z začetnih 1500 na 3300 v šolskem letu 2000/01, število ponujenih programov se je povečalo na področjih, ki so bila zanimiva za mlade in regionalna podjetja. Velika prizadevanja in uspehi pri širitvi ponudbe pa so silili k dvoizmenskemu pouku.

samo za ptujsko občino, ampak za celotno Podravsko regijo. Na novi lokaciji smo pridobili 18 učilnic, 5 novo opremljenih predavalnic, od tega 1 konferenčno dvorano ter sodobno opremljene računalniške učilnice. Ptuj kot mesto se razvija v močno izobraževalno središče za programe prihodnosti. Danes sestavlja ŠC Ptuj pet pedagoško avtonomnih šol – organizacijskih enot, in sicer:

- Ekonomska šola,
- Poklicna in tehniška kmetijska šola,
- Poklicna in tehniška elektrošola,
- Poklicna in tehniška strojna šola,
- Višja strokovna šola.

Poklicno izobraževanje na vseh stopnjah bo v naslednjih letih zaznamovala ponovna korenita prenova

Robert Harb, ravnatelj Višje strokovne šole Ptuj

vnem specialističnem izobraževanju, zmanjševanje strukturnih neskladij na trgu delovne sile (v nekaterih poklicih je pokritost potreb pod 50 %, delodajalci zaposlujejo neustrezen kader) pa tudi potrebe po prekvalifikacijah in dodatnih kvalifikacijah. Čeprav izvajamo aktivnosti, da na nacionalnem nivoju spremenimo trende v poklicnem izobraževanju, vidimo priložnosti predvsem v oblikovanju **izobraževalnega središča**, ki bo omogočilo interdisciplinarno sodelovanje ter sinergijo znanj in spretnosti učiteljev in strokovnjakov gospodarstva, posledično pa bodočim diplomantom pridobitev tistih znanj in spretnosti – kompetenc, ki jih potrebuje zahteven trg delovne sile jutrišnjega dne.

Na področju tehnike je odgovor v novem poklicu prihodnosti, to je **mehatronika**.

Višja strokovna šola je naredila velik korak v izobraževanju z ustanovitvijo višješolskega študija mehatronike, saj študij zajema nove trende znan-

Ptujski grad, v ozadju Šolski center Ptuj

Pridobitev novih prostorov na Vičavi v letu 2006 je velikega pomena, ne

Robert Harb, univ. dipl. inž.,
Šolski center Ptuj, Ptuj

izobraževalnih programov, organizacijske spremembe in posledice zmanjševanja velikosti generacij, ki zaključujejo osnovno šolo. Hkrati se bodo v prihodnje še povečevale potrebe po dodatnem stroko-

ja, ki jih zahteva sodoben trg dela v teoretičnem in praktičnem pomenu. Inženirji mehatronike morajo imeti vpogled v tri discipline: strojništvo, elektrotehniko in računalništvo. Program višješolskega študija mehatronike zajema temeljne, skupne in posebne strokovne predmete, ki uspešnega študenta izobrazijo v multidisciplinarno izobraženega strokovnjaka mehatronike. Povpraševanje po mehatroniku je veliko na domačem in tujem trgu dela. Iščejo ga v najrazličnejših podjetjih, v laboratorijih v raziskovalnih in razvojnih centrih visoke tehnologije, pri svetovanjih, oblikovanju vseh vrst, od avtomobilov do mikrovalovne pečice, komunali, računalniško vodenih strojih, avtomobilskih podsistemih, robotskih sistemih, menedžmentu in še kje. Trendi v obrti in gospodarstvu odpirajo nove možnosti zaposlitev in hkrati poudarjajo nujnost prestrukturiranja obstoječih kadrov. Rezultati analize potreb obrti in gospodarstva narekujejo izvajanje poklica mehatronika na poklicnem in višješolskem nivoju. Prav tako število vpisanih v redni in izredni študij nakazuje zanimanje in potrebo po funkcionalnih znanjih. V tem trenutku na Višji strokovni šoli, ŠC Ptuj, študira več kot sto rednih in 180 izrednih študentov mehatronike. To pa je številka, ki je nismo pričakovali niti največji optimisti.

Krepitev povezav z gospodarstvom na lokalni, državni kot tudi mednarodni ravni pa pomeni nov izziv za študenta, diplomanta in končno inženirja mehatronika. Pojem »akademskega« znanja želimo povsem izločiti s področja višješolskega izobraževanja. Naši študentje morajo pridobivati kompetence. Kompetence so mnogo več kot zgolj znanja, saj poleg tega vključujejo vse sposobnosti za uporabo znanja. Torej zmožnosti, ki so potrebne, da nekdo uspešno, učinkovito in v skladu s standardi delovne uspešnosti izvrši določeno nalogo, opravi delo ali odigra vlogo v poslovnem procesu. Kompetence obsegajo uporabo znanja. To pa so veščine, spretnosti, osebnostne in vedenjske značilnosti, prepričanja, vrednote in še kaj. Programi višjih strokovnih šol so zasnovani kot oblika terciarnega

izobraževanja in so izrazito poklicno naravnani. Prav po tem se razlikujejo od visokošolskega (univerzitetnega in visokošolskega strokovnega) študija. Kar 40 % programa je namenjenega praktičnemu usposabljanju v podjetjih in organizacijah. Programi so dveletni in omogočajo pridobitev višje strokovne izobrazbe VI. stopnje zahtevnosti. Študij je podkrepljen z učnim delovnim mestom, ki ga je verificirala Gospodarska zbornica Slovenije, saj študent osemsto ur od skupnih dva tisoč opravi v neposrednem, konkretnem delovnem okolju. Vsebine predmetov študija se med seboj povezujejo in dopolnjujejo, kar daje študentu možnost razmišljanja z različnih vidikov. Večino preostalih ur pa izvajamo v dobro opremljenih laboratorijih na Šolskem centru Ptuj.

Dobro opremljeni laboratoriji so po moji oceni ključni za kvalitetno izvedene laboratorijske vaje. Vsi, ki se ukvarjamo s tehniko, vemo, da je študij tehnike še posebej me-

hatronike kot interdisciplinarne vede izredno drag, saj je oprema laboratorija raznolika in zahtevna. Študij je zasnovan tako, da študentje delajo na projektih, gradijo izdelke in se pripravljajo na vseživljenjsko učenje. Vse to združuje študij mehatronike na Višji strokovni šoli Ptuj.

Naša vizija za prihodnost je, da postane Ptuj center mehatronike, zato so vse naše glavne aktivnosti usmerjene v posodabljanje in razvijanje novih programov. Namen teh programov je predvsem povečati zaposljivost v naši regiji, zato se intenzivno povezujemo z organizacijami in našimi poslovnimi partnerji. Na ta način prihajajo naši študentje v stik s podjetji in s tem se možnosti za zaposlitev še povečujejo. Naši predavatelji so strokovnjaki iz gospodarstva, ki svoje praktične izkušnje prenašajo na študente, s tem sledimo trendom razvitih gospodarstev.

Na področju višješolskega strokovnega izobraževanja bomo krepili sodelovanje s socialnimi partnerji, ustvarjali pogoje za povezovanje šol z gospodarstvom na lokalni in regionalni ravni ter skušali izboljšati kakovost in povečati privlačnost tehničnega izobraževanja. Spodbujali bomo tudi razvoj modernih izvedbenih oblik usposabljanja in izobraževanja predavateljev ter drugih izobraževalcev, kar bo prispevalo k dvigu kakovosti našega dela.

Na vseh ravneh bomo izvajali različne oblike izobraževanja in usposabljanja ter zagotovili uvajanje programov izobraževanja in celovit podporni sistem za vseživljenjsko učenje, ki se bo krepil z vzpostavljanjem mehanizmov za priznavanje različnih oblik izobraževanja in učenja (formalno, neformalno in priložnostno) na vseh ravneh. Usmerjali pa bomo tudi v različne načine spodbujanja in motiviranja za vključitev v različne sheme izobraževanja in usposabljanja.

Študenti višješolskega študija mehatronike na Ptuj se tako lahko prepustijo novemu znanju, izzivom in postanejo ljudje s prihodnostjo in ne za prihodnost.

Oprema laboratorijev na ŠC Ptuj